

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 18. juni 2020

JOURNAL NR.
RA-2020-3200503-41

SAGSBEHANDLER: TKL/

Orientering om gennemgang af konkrete sager med dna-bevis

1. Den 18. maj 2020 sendte Rigsadvokaten en redegørelse for en konkret dna-sag til Justitsministeriet, hvor en person var blevet dømt på baggrund af bl.a. et dna-bevis, men hvor en supplerende dna-analyse viste, at han formentlig er uskyldig.

Redegørelse indeholdt dels en beskrivelse af hændelsesforløbet i den konkrete dna-sag samt de fremadrettede initiativer, som dna-sagen har givet anledning til. Det fremgik herudover af redegørelsen, at Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet ville overveje, hvilke muligheder der er for at identificere de sager, hvor en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer kan give mening. Desuden ville Rigsadvokaten og Rigspolitiet sammen med Retsgenetisk Afdeling drøfte mulighederne for i givet fald at gennemføre undersøgelserne om opgradering af dna-profilerne i praksis.

2. Rigspolitiet har på denne baggrund undersøgt antallet af sager, hvor der historisk er udarbejdet en sammenligningsserklæring, hvor dna-profilen for spor indeholder 16 dna-systemer og dna-profilen for personer indeholder 10 dna-systemer. Det drejer sig om sager, hvor sporprøven er typebestemt efter oktober 2011, mens personprofilen er optaget i dna-profilregisteret før juni 2012, og der ikke efterfølgende er foretaget en opgradering af dna-profilen.

Rigspolitiet har identificeret ca. 3.450 sådanne sager, som vedrører 3.430 personer.

3. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har herefter overvejet, om der bør iværksættes en gennemgang af disse sager.

Det bemærkes i den forbindelse, at der på den ene side normalt ikke vil være grundlag for at iværksætte en gennemgang af allerede afgjorte sager, blot fordi efterforskningsmetoderne har udviklet sig, eller fordi der er kommet nye efterforskningsmetoder til. På den anden side har den aktuelle sag kun kunnet opstå, fordi der efter de tidligere retningslinjer ikke var noget krav om, at der i alle sager, hvor en mulig mistænkt var identificeret på baggrund af et hit i dna-profilregisteret baseret på en dna-personprofil med 10 dna-systemer (profiler optaget før 2012), skulle ske en opdatering af dna-personprofilen til 16 dna-systemer. Et sådant krav kunne have været indført allerede tilbage i 2012, men er først indført med Rigspolitiets nye retningslinjer fra oktober 2019.

I det lys - og da Rigsadvokaten samtidig ikke kan afvise, at der vil kunne være flere sager, hvor en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer vil kunne gøre en forskel for skyldvurderingen - har Rigsadvokaten og Rigspolitiet efter nærmere overvejelser besluttet at anmode politikredsene om at foretage en gennemgang af sagerne. Gennemgangen skal identificere sager, hvor der er sket domfældelse, og hvor dna-beviset indgår som præmis for domfældelsen.

Gennemgangen af sagerne skal ske i de politikredse, hvor sagerne henhører. Det forudsættes, at politikredsene gennemgår verserende sager og sager med fældende afgørelse, hvor straffen endnu ikke er udstået, hurtigst muligt. Herefter prioriteres sagerne med fældende afgørelse efter sagens alvor. Det forudsættes ikke, at sager, der er afsluttet uden fældende afgørelse, gennemgås. Politikredsen vil imidlertid skulle sikre sig, at sager ikke er genoptaget - og dermed er blevet verserende - eller at sagerne ved en fejl fremgår som en ikke-fældende afgørelse.

Ved fældende afgørelser, hvor dna-erklæringer har været fremlagt i retten, og hvor dna-beviset indgår som præmis for domfældelsen, vil politikredsen skulle anmode Retsgenetisk Afdeling om en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer.

Det forudsættes i øvrigt, at den lokale anklagemyndighed fastsætter lokale retningslinjer for sagsgennemgangen i den enkelte politikreds og fører tilsyn med denne.

4. Viser den supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer, at den bevismæssige vægt af dna-beviset (likelihood-kvotienten) er mindre end efter den tidligere undersøgelse, eller ændres konklusionen i øvrigt, vil politikredsene skulle forelægge sagen for den regionale statsadvokat med en begrundet indstilling om, hvorvidt sagen bør genoptages. Politikredsen vil i dette tilfælde endvidere skulle orientere forsvareren om resultatet af den supplerende undersøgelse, senest når politikredsen er færdig med at gennemgå sagen.

Forsvareren forudsættes derimod ikke orienteret, hvis resultatet af den supplerende undersøgelse er enslydende med resultatet af den tidligere undersøgelse, eller hvis resultatet af den supplerende undersøgelse styrker dna-beviset

5. Politikredsene vil skulle afrapportere månedsvis til Rigspolitiet om fremgangen i sagsgennemgangen via fremsendelse af ajourførte sagslister og kopi af eventuelle indstillinger til Statsadvokaten om genoptagelse.

Det er forventningen, at Retsgenetisk Afdeling senest den 31. oktober 2020 vil være anmodet om en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer i alle de sager, hvor en sådan supplerende undersøgelse er relevant.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at forudsige, hvornår der kan være taget endelig stilling i alle sagerne, da det bl.a. vil afhænge af, i hvor mange sager der skal udarbejdes en supplerende undersøgelse på 16 dna-systemer.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat